

Adoption – en politisk hånd til et godt liv – også til de biologiske mødre

Den 19 september blev der afholdt en stor konference på Christiansborg med titlen Adoption – en politisk hånd til et godt liv. På konferencen blev der fokuseret på adoptivfamilierne – adoptivbørn og -forældre, det er naturligvis også helt nødvendigt; men desværre blev der ikke taget højde for, at disse børn kommer et sted fra. De familier, som har måttet afgive deres børn, har i lige så høj grad brug for hjælp. Det bliver fremstillet som om, adoptivbørn er forældreløse, men mange af de børn, som bliver adopteret til Danmark har faktisk biologiske forældre. Den biologiske mors situation bliver yderst sjældent beskrevet, ofte kun med antydninger af, at hun har opgivet og svigtet sit barn, mens sandheden er ofte den, at den biologiske mor er blevet svigtet såvel af sin egen familie som af samfundet og snarere er blevet franarret sit barn frem for at have fået hjælp til at kunne beholde det. Det er der talrige eksempler på i mange forskellige dele af verden, og det er også, hvad der er foregået her i Danmark, hvis man går årtier tilbage i tiden. Se f.eks. Politikken d. 10. nov. under overskriften: "Forældre blev lokket til bortadoption", mindre artikler i Politikken i løbet af denne uge og politikken på søndag d. 18. nov, som fortæller om bortadoption af danske børn.

Det er på tide, at der også kommer fokus på den biologiske mors situation, at biologiske mødre bliver mødt med anerkendelse og forståelse, at de tilbydes den nødvendige hjælp og menneskeværdige rettigheder. Uanset om kvinden har været afklaret eller er blevet presset til at afgive sit barn, skal den nødvendige hjælp stilles til rådighed. Selv om der ikke er mange kvinder herhjemme mere, der ser sig nødsaget til at afgive deres børn, forekommer det stadig, disse kvinder må de ikke negligeres. Fra min tid i den nu nedlagte forening Stamtræet fik jeg kendskab til kvinder, som lå for døden uden at kunne få fred i sjælen, før de kunne få vished for, hvordan det var gået det barn, de engang havde sat i verden og ikke havde haft mulighed for at beholde. De biologiske mødre er lige så berørte af adoptionssituationen som de to andre parter i adoptionstrekanten og må tilbydes den nødvendige hjælp på lige fod med de adopterede og adoptanterne, således at vi kan leve op til regeringsgrundlaget, hvor der bl.a. står, at der skal være lige muligheder og lige rettigheder for alle danske borgere. Diskrimination af enhver form er uacceptabel samt til FN's verdenserklæring om menneskerettigheder, hvor der bl.a. står, at alle mennesker er født frie og lige i værdighed og rettigheder.

Det hedder sig, at adoption skal være til gavn for barnet. Men det er, som om, det mere handler om at finde børn til barnløse frem for at finde forældre til forældreløse. Adoptioner koster mange millioner. Hvis man virkelig vil børnene det bedste, ville det så ikke være bedre, om nogle af de mange penge blev brugt til at hjælpe børnene, der hvor de er født frem for at rive dem op med røde, fjerne dem fra deres oprindelige slægt, kultur og land, placere dem i en hel anden del af verden og dermed skabe så alvorlige og ofte livslange traumer, som vi nu ved, at mange adopterede får? Jeg synes, det er på tide, at adoptionssystemet virkelig bliver kikket efter i sømmene, således at man så vidt muligt sikrer sig, at der bliver gjort alt for at hjælpe de biologiske forældre til at beholde deres egne børn og at båndet mellem nært biologisk beslægtede bliver respekteret. Hvis man virkelig vil gøre det bedste for børnene, må man gøre alt for at hjælpe de biologiske forældre til at beholde deres egne børn. Mor og barn er så tæt forbundne. Det er et alvorligt indgreb (nogen kalder det et overgreb) at skille mor og barn ad. Kun hvis det er absolut nødvendigt for barnets bedste, bør man gøre det. Men man skal så også gøre sig klart, at man samtidig kan skabe dybe og livslange traumer for såvel mor som barn ved at skille dem ad.

Her i Danmark anses det for helt naturligt, at adoptivfamilier bliver hjulpet med PAS-rådgivning, men desværre har man valgt helt at se bort fra, at de biologiske mødre har lige så meget brug for hjælp. Man er opmærksom på de alvorlige følger, det kan få for børn at blive

skilt fra deres mødre, men der mangler opmærksomhed på, at det kan få mindst lige så alvorlige følger for de biologiske mødre, som har måttet give slip på deres børn. Jeg ved, hvad jeg taler om, for jeg har selv oplevet det på min egen krop, og jeg har kendt talrige andre kvinder i samme situation. Mange af disse kvinder lider hele livet igennem, og der er ingen hjælp at hente fra samfundets side. Vi er tre parter i adoptionstrekanten, og eftersom at det er os biologiske mødre adoptivforældrene kan takke for, at de har fået børn, virker det helt grotesk, at der ikke bliver taget hånd om den biologiske mors situation. Jeg er selv terapeut, og tilbyder bl.a. disse kvinder hjælp, men så vidt jeg har kunnet orientere mig, er jeg den eneste, der gør det. Der kommer kvinder i min klinik som forgæves har rendt samtlige myndigheder på dørene uden at kunne få hjælp.

Selvfølgelig er det nødvendigt at hjælpe adoptivfamilier i gang i den nye situation, men vi er faktisk kvinder af kød og blod som har båret disse børn og bragt dem til verden, vi er kvinder, som har bragt det største offer noget menneske kan. Jeg synes, det er på tide at se hele adoptionsproblematikken i en større sammenhæng, se sandheden i øjnene og sørge for at også de biologiske mødre får mulighed for at leve et godt og værdigt liv. Jeg vil derfor gerne bede om et møde med Socialudvalget, hvor jeg kan få lejlighed til at præcisere, hvilke tiltag, jeg anser for nødvendige for, at de biologiske mødre kan leve et godt og værdigt liv samt fortælle, hvordan mine erfaringer kan bruges.

1. Der bør laves et forskningsprojekt til at afdække, hvorledes biologiske mødre til bortadopterede klarer sig, hvilken hjælp de har brug for, samt sørge for at de får den nødvendige hjælp. Jeg forestiller mig en stor spørgeskemaundersøgelse. (Der er lavet masser af undersøgelser af, hvordan adopterede klarer sig, mens der stort set ingen undersøgelser findes her i Danmark om, hvordan biologiske mødre klarer sig).
2. Rådgivning til forældre, som overvejer at bortadoptere. Information om hvilke muligheder der findes, og hvad de indebærer for dem selv og barnet. Det er yderst vigtigt, at det helt og holdent er kvindens egen beslutning, hvad der skal ske med hendes barn, at hun har fået tilstrækkelig information og hjælp til at træffe den rette beslutning for sig selv og hendes barns fremtid. Det er min erfaring, at de, som har været rimelig afklarede og har truffet en bevidst beslutning også er de, som bedst kan leve med situationen.
3. Hvis adoption bliver valget skal den biologiske mor hjælpes til at tage så godt som muligt afsked med sit barn, f.eks. opfordres til at skrive et brev til barnet og give barnet en gave med. Det vil hjælpe både barnet og moderen til at leve med den nye situation. Moderen føler, at hun har gjort noget godt for barnet og barnet ved at det er givet væk i kærlighed.
4. Åbne adoptioner, hvor adoptivfamilie og biologisk familie kender hinanden, og hvor kontakten bliver bevaret er klart at foretrække for såvel mor som barn og dermed også adoptivforældrene. På denne måde kan man undgå eller minimere de alvorlige konsekvenser, det ellers vil få for mor og barn at blive adskilt. Det er vigtigt for såvel mor som barn, at man hver især ved, hvor den anden er, og hvordan det går. Egentlig er det svært at få øje på, hvad formålet med anonyme adoptioner i det hele taget skulle være.
5. Ved anonym adoption så stor grad af åbenhed som muligt. Adoptivforældre bliver opfordret til hvert tredje år at skrive opfølgings rapporter til den biologiske mor. Det er ikke noget krav – det kunne man jo overveje om, det skulle være. Ligeledes bør den biologiske familie have mulighed for at sende hilsener til det bortadopterede barn. På denne måde ville såvel mor som barn bedre kunne leve med situationen. Moderen ville være tryk ved at vide, hvordan det går hendes barn, og barnet vil vide, at den biologiske mor tænker på det og

bekymrer sig for det. Det vil hjælpe barnet til at udvikle sig som et stærkt og harmonisk menneske og hjælpe på barnets identitetsfølelse.

6. Tilbud om rådgivning og terapi for mødre, som har bortadopteret deres børn, således at de kan leve et godt og værdigt liv. (I lighed med den PAS- rådgivning som bliver givet til adopterede og adoptanter)

7. Gensidig ophævelse af anonymiteten ved barnets fyldte 18 år, således at begge parter på lige fod kan kontakte hinanden. Anonymiteten er for længst brudt overfor den biologiske mor, uden at hun nogensinde er blevet spurgt. Det hedder sig at barnet har ret til at vide, hvor det kommer fra. Det er nødvendigt for at barnet kan føle sig som et helt menneske, at det kender sin egen historie. Lige så nødvendigt er det for den biologiske mor, at hun får samme mulighed for at etablere kontakt til sit barn igen, i det mindste, når barnet er blevet personlig myndigt, så også hun kan føle sig som et helt menneske igen. Adoption bliver foretaget for at nogle andre mennesker kan tage sig af barnet, mens det er barn, men jeg ser ingen grund til at bevare anonymiteten efter barnets fyldte 18. Barnet kan, når det er fyldt 18 år få udleveret sin biologiske mors navn og adresse. Det samme skulle gælde for den biologiske mor, således at hun også havde ret til at få sit barns navn og adresse udleveret. Det får hun ikke umiddelbart, da det er personfølsomme oplysninger, men barnet får sin mors identitet oplyst – der tages ingen hensyn til personfølsomme oplysninger, når det gælder moderen. Det kan være lige så grænseoverskridende for moderen at blive kontaktet af et bortadopteret barn som omvendt. Kun hvis den ene part udtrykkeligt ønsker anonymiteten bevaret, må man gøre det. Som biologisk mor føles det som om, man bliver straffet livet igennem, når man aldrig rent juridisk bliver behandlet på lige fod med sit barn – heller ikke når den adopterede er personligt myndigt. Biologiske mødre som med stor smerte i sjælen må afgive deres egne børn er endog ringere stillet end sæddonorer. Det mest almindelige herhjemme er, at sæddonorer er anonyme, det anses for hans ret, mens biologiske mødre bliver frataget denne ret. Biologiske mødre bliver straffet for den samme handling, som sæddonorer bliver belønnet for – kvinderne lider ofte hele livet igennem, mens mænd, der sælger deres sæd, kun har fornøjelsen og samtidig får nogle let tjente penge for deres indsats. Er det reelt ikke det samme begge parter foretager sig – frasiger sig retten til sine (kommende) børn? - De biologiske mødre bliver diskrimineret i forhold til sine biologiske børn og også i forhold til sæddonorer. Dette er uacceptabelt. Eftersom anonymiteten for længst er brudt til moderen, må den også brydes til barnet, når vedkommende er fyldt 18 år, således at begge parter på lige fod har mulighed for at kontakte hinanden. Dog mener jeg, det må være muligt at bevare anonymiteten, hvis den ene part udtrykkeligt ønsker det. Dette gælder både mor og barn

8. Rådgivning angående eventuel genforening mellem mor og barn. Der er utrolig mange overvejelser at gøre sig, når man påtænker at genetablere den kontakt, som har været brudt i rigtig mange år. Der tilbydes rådgivning til adopterede, mens der mangler en tilsvarende rådgivning til de biologiske mor.

Jeg vil gerne starte et projekt op med udgangspunkt i den biologiske mors situation for en foreløbig periode på tre år. Biologiske mødre er en overset og forsømt gruppe, kvinder som i den grad har brug for støtte, anerkendelse og opbakning. Mange af disse kvinder er blevet nedgjort, ydmyget, har et ringe selvværd og mangler mod til at kæmpe for deres egen berettigelse. Det er hensigten, at projektet skal hjælpe til en større forståelse og anerkendelse af biologiske mødre, at hjælpe kvinderne med de personlige, følelsesmæssige og sociale omkostninger, som bortadoptionen har affødt. Der skulle laves et forskningsprojekt for at afdække den biologiske mors situation før, under og efter bortadoption, hvilken hjælp har hun

fået, hvordan har hun klaret sig personlig, socialt, uddannelsesmæssigt, karrieremæssigt osv, hvad er hendes behov, samt sørge for, at hun får den nødvendige hjælp til at leve et godt og værdigt liv. Dette kunne indebære et tilbud om terapi og rådgivning i lighed med den PAS-rådgivning, som tilbydes til adoptivforældre og børn. Det kan kun være i alles interesse, at vi bryder med de fordomme, der eksisterer om biologiske mødre, og sikre, at de får et værdigheden tilbage. Projektet skulle ikke alene være til gavn for de biologiske mødre, men i lige så høj grad til gavn for de to andre parter i adoptionstrekanten og dermed for hele samfundet. Vi ville dermed også få langt bedre resurser og muligheder for at hjælpe resten af verden, hvor ovennævnte problemer er langt mere omfattende end herhjemme. Jeg stiller gerne mine egen ekspertise og mine erfaringer på adoptionsområdet til rådighed. Jeg vil gerne være rådgiver og terapeut for de biologiske mødre, samt bidrage til udfærdigelse af forskningsprojektet. Jeg havde forstillet mig at arbejdet kunne foregå fra min klinik i Lyngø samt i lejede lokaler i København. Jeg ville tilbyde biologiske mødre terapi og rådgivning i lighed med den PAS-rådgivning adopterede og adoptanter tilbydes. Endvidere kan jeg tilbyde foredrag og undervisning relevante steder. Annoncering for projektet vil blive lavet på internettet samt ved annoncering i en landsdækkende avis. jeg håber, at I politikere kan se nødvendigheden af dette arbejde, og at I vil give jeres støtte og opbakning til projektet. Hermed følger de økonomiske beregninger:

Etableringsomkostninger:

IT, telefon printer osv	30.000 kr
Hjemmeside opsætning	12000 kr
Skilte	2000 kr.
Eksterne konsulenter	
– Opsætning af spørgeskema	
– Test af skemaet + programmer til databehandling	375.000kr.

Etableringsomkostninger i alt 419.000kr.

Driftsomkostninger pr. år:

Lokaleleje	48.000 kr
Annoncering	52.000 kr
Transport	30.000 kr
IT og telefon drift	9.000kr
Kontor drift frimærker , printer patroner osv	8.000 kr
Traktement til møder	12.000 kr
Lønomsomkostninger	720.000 kr
Revisor	60.000 kr
Eksterne konsulenter	125.000 kr
Eksterne møder, kurser, netværk	30.000 kr
Driftsomkostninger i alt	1.094.000kr

Med venlig hilsen

Psykoteraapeut med særligt kendskab til adoptionsproblematik

Aniella Bonnichsen